

ธนาคารแห่งประเทศไทย

25 มิถุนายน 2561

เรียน ผู้จัดการ

ธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคาร

ที่ ฝนส.(01)ว. 70/2561 เรื่อง นำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์

ธนาคารแห่งประเทศไทยขอ นำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 15/2561 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2561 ซึ่งได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 135 ตอนพิเศษ 146 ง ลงวันที่ 22 มิถุนายน 2561 แล้ว และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 23 มิถุนายน 2561 เป็นต้นไป

สาระสำคัญของประกาศฉบับนี้ คือ การปรับปรุงหลักเกณฑ์เพื่อลดความซ้ำซ้อนในเรื่อง การกำหนดคุณสมบัติของธนาคารพาณิชย์ในการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการจัดการกองทุนรวม และการจัดการเงินร่วมลงทุน เนื่องจากเป็นธุรกิจที่มีผู้กำกับดูแลเป็นการเฉพาะ ธนาคารแห่งประเทศไทย จึงยกเลิกการกำหนดคุณสมบัติของธนาคารพาณิชย์ในการประกอบธุรกิจ และให้ธนาคารพาณิชย์สามารถประกอบธุรกิจหลักทรัพย์แต่ละประเภทได้เมื่อได้รับใบอนุญาต ได้รับความเห็นชอบ หรือขึ้นทะเบียน ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยธนาคารพาณิชย์ต้องถือปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดเพิ่มเติม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวเมทินี ศุภสวัสดิ์กุล)

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
ผู้ว่าการแทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 15/2561 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2561

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 6938, 0 2283 5839

หมายเหตุ [] ธนาคารจะจัดให้มีการประชุมชี้แจงในวันที่ ณ

[x] ไม่มีการประชุมชี้แจง

ฝนสว10-กส370 03-25610625

กส370	วันที่ 25 มิ.ย. 2561
-------	----------------------

วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรที่มองไกล มีหลักการ และร่วมมือ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย

www.bot.or.th

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ สนส. 15 /2561

เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์

1. เหตุผลในการออกประกาศ

ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์บางประเภทเพื่อส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนและตลาดตราสารหนี้ และเพิ่มช่องทางการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ รวมถึงการบริหารสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ โดยกำหนดขอบเขตการประกอบธุรกิจและหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจให้สอดคล้องกับการกำกับดูแลธุรกิจหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์เพื่อขยายขอบเขตของประเภทธุรกิจหลักทรัพย์ที่อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์สามารถประกอบธุรกิจได้มาเป็นลำดับ เช่น การจัดการกองทุนรวม การจัดการเงินร่วมลงทุน และการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ อันเป็นตราสารแห่งหนี้และศุกุก อย่างไรก็ตาม วิกฤติที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่าการประกอบธุรกิจใดอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงเพิ่มขึ้นซึ่งมีความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญต่อฐานะและการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทยก็อาจกำหนดมาตรการกำกับดูแลด้านเสถียรภาพ (prudential measures) เพิ่มเติมให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติด้วย นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดคุณสมบัติของธนาคารพาณิชย์ในการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการจัดการกองทุนรวมและการจัดการเงินร่วมลงทุน โดยอ้างอิงผลการประเมินความเสี่ยงจากการตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทย

เนื่องจากกฎกระทรวงว่าด้วยการอนุญาตการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ได้กำหนดคุณสมบัติในเรื่องความสามารถและความพร้อมในการประกอบธุรกิจของผู้ที่จะได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการจัดการกองทุนรวมและการจัดการเงินร่วมลงทุนไว้แล้ว ดังนั้น เพื่อเป็นการลดความซ้ำซ้อนของหลักเกณฑ์ในเรื่องการกำหนดคุณสมบัติของธนาคารพาณิชย์ในการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทดังกล่าว ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงปรับปรุงหลักเกณฑ์โดยยกเลิกการกำหนดคุณสมบัติของธนาคารพาณิชย์ในการประกอบธุรกิจ และให้ธนาคารพาณิชย์สามารถประกอบธุรกิจหลักทรัพย์แต่ละประเภทได้เมื่อได้รับใบอนุญาต ได้รับความเห็นชอบ หรือขึ้นทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยธนาคารพาณิชย์ต้องถือปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดเพิ่มเติม ทั้งนี้ หากธนาคารพาณิชย์ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดหรือมีประเด็นจากการตรวจสอบด้านธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (market conduct) ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม ชะลอ หรือระงับการประกอบธุรกิจได้ เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจได้อย่างเหมาะสมโดยมีธรรมาภิบาลและให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม

ผนสป10-กส370 03 -256105 24

กส 370 วันที่ 24 พ.ค. 2561

วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรที่มองไกล มีหลักการ และร่วมมือ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดียั่งยืนของไทย

www.bot.or.th

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 และมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์และถือปฏิบัติ ตามหลักเกณฑ์ในประกาศนี้

3. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน ทุกแห่ง

4. ประกาศที่ยกเลิก

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 2/2556 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ลงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2556

5. เนื้อหา

5.1 คำจำกัดความ

“ธุรกิจหลักทรัพย์” หมายความว่า ธุรกิจหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์

“คณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์” หมายความว่า คณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย หรือคณะผู้บริหารที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องของ สาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

5.2 หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจหลักทรัพย์

5.2.1 ขอบเขตการประกอบธุรกิจ

ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ได้ตามตารางประเภทธุรกิจที่ได้รับอนุญาตด้านล่าง โดยธนาคารพาณิชย์ที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ แต่ละประเภทต้องได้รับใบอนุญาต ได้รับความเห็นชอบ หรือขึ้นทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

ที่	ประเภทธุรกิจที่ได้รับอนุญาต	หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจ	
		เกณฑ์ ก.ล.ต.	เกณฑ์ ธปท. (เพิ่มเติม)
1	ธุรกิจการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์		
1.1	การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ อันเป็นตราสารแห่งหนี้และศุกุก	✓	✓ (เอกสารแนบ 1)
1.2	การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ ที่เป็นหน่วยลงทุนและใบทรัสต์	✓	✓ (เอกสารแนบ 2)
2	ธุรกิจแนะนำการลงทุน		
2.1	การเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน	✓	-
2.2	การเป็นที่ปรึกษาการลงทุน (ด้านหลักทรัพย์)	✓	-
3	ธุรกิจจัดการลงทุน		
3.1	การจัดการกองทุนส่วนบุคคล	✓	-
3.2	การจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	✓	-
3.3	การจัดการกองทุนรวม	✓	✓ (เอกสารแนบ 3)
3.4	การจัดการเงินร่วมลงทุน	✓	✓ (เอกสารแนบ 4)
4	ธุรกิจหลักทรัพย์อื่น		
4.1	การประกอบกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ และการขายชอร์ต	✓	✓ (เอกสารแนบ 5)
4.2	การเป็นตัวแทนจำหน่ายหุ้นในประเทศ	✓	-
4.3	การเป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์	✓	-
4.4	การเป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ของกองทุนรวม	✓	-
4.5	การเป็นผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้	✓	-
4.6	การเป็นผู้รับฝากทรัพย์สิน	✓	-

สำหรับธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อยสามารถประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ได้ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยขอบเขตการประกอบธุรกิจและขอบเขตการทำธุรกรรมของธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย

5.2.2 การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจ

ธนาคารพาณิชย์ที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทที่ได้รับอนุญาตตามข้อ 5.2.1 ต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดดังต่อไปนี้

(1) ธนาคารพาณิชย์ต้องจัดให้มีนโยบายการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ที่เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งนโยบายดังกล่าวต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์ และคณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์ต้องดูแลให้มีการนำนโยบายที่ได้รับอนุมัติมาจัดทำแผนการดำเนินงาน

ทั้งนี้ นโยบายดังกล่าวข้างต้นต้องครอบคลุมในเรื่องอย่างน้อยดังต่อไปนี้

(1.1) โครงสร้างองค์กรที่ใช้รองรับการประกอบธุรกิจ ขอบเขตหน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(1.2) ระบบงานที่รองรับการประกอบธุรกิจ ซึ่งครอบคลุมถึงระบบงานที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เช่น ระบบการบริหารความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายใน ระบบการจัดการ และระบบบัญชี รวมทั้งรายละเอียดของระบบงานที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบของหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจหลักทรัพย์แต่ละประเภท

(1.3) ความพร้อมด้านบุคลากร

(2) ธนาคารพาณิชย์ต้องดูแล ติดตาม และตรวจสอบให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และนโยบายและแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ รวมถึงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบของหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจหลักทรัพย์แต่ละประเภท

(3) ธนาคารพาณิชย์ต้องไม่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์เพื่อหลีกเลี่ยงหรือเพื่อเป็นช่องทางในการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ใด เช่น ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการลงทุนของสถาบันการเงิน หลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit)

5.3 การรายงานการประกอบธุรกิจต่อธนาคารแห่งประเทศไทย

(1) ให้ธนาคารพาณิชย์มีหนังสือแจ้งการประกอบธุรกิจพร้อมหลักฐานการได้รับใบอนุญาต การได้รับความเห็นชอบ หรือการขึ้นทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ แล้วแต่กรณี มายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อทราบภายใน 30 วันนับจากวันที่ได้รับใบอนุญาต ได้รับความเห็นชอบ หรือขึ้นทะเบียน

(2) ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ถูกจำกัดการประกอบธุรกิจ หรือถูกพักการประกอบธุรกิจเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอนการอนุญาต การได้รับความเห็นชอบ หรือการขึ้นทะเบียนให้ประกอบธุรกิจ หรือกรณีอื่นใดในลักษณะเดียวกัน ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือธนาคารพาณิชย์ขออนุญาตเลิกประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ให้ธนาคารพาณิชย์มีหนังสือแจ้งพร้อมระบุถึงสาเหตุดังกล่าวมายังฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อทราบภายใน 15 วันนับจากวันที่ถูกจำกัดการประกอบธุรกิจ หรือวันที่ถูกพักการประกอบธุรกิจเป็นการชั่วคราว หรือวันที่ถูกเพิกถอนการอนุญาต

การได้รับความเห็นชอบ หรือการขึ้นทะเบียนให้ประกอบธุรกิจ หรือวันที่ได้รับอนุญาตให้เลิกประกอบธุรกิจ แล้วแต่กรณี

5.4 การกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม ชะลอ หรือระงับการประกอบธุรกิจ

ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจในการกำหนดเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจเพิ่มเติม ชะลอ หรือระงับการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์หรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ หรือธนาคารพาณิชย์มีประเด็นจากการตรวจสอบด้านธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (market conduct) ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ จากการตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทยครั้งล่าสุด หรือกรณีอื่นใดที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่ากระทบต่อความปลอดภัยหรือความผาสุกของประชาชน

6. บทเฉพาะกาล

ธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาต ได้รับความเห็นชอบ หรือขึ้นทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ แล้วแต่กรณี อยู่ในวันที่ประกาศนี้มีผลบังคับใช้ ให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจต่อไปได้ โดยไม่ต้องรายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทยตามที่กำหนดในข้อ 5.3 (1)

7. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 24 พฤษภาคม 2561

(นายวิโรฒ สันติประภาพ)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 6938

การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์
อันเป็นตราสารแห่งหนี้และศุกุก

1. คำจำกัดความ

“การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์” หมายความว่า การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“การค้าหลักทรัพย์” หมายความว่า การค้าหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์” หมายความว่า การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“ตราสารแห่งหนี้” หมายความว่า ตราสารหนี้ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“ศุกุก” หมายความว่า ศุกุกตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

2. หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจ

2.1 ธนาคารพาณิชย์ต้องกำหนดนโยบายการประกอบธุรกิจโดยระบุรายละเอียดของระบบงานที่ใช้รองรับการประกอบธุรกิจให้ครอบคลุมระบบดังต่อไปนี้

(1) ระบบการวิเคราะห์และบริหารความเสี่ยงของหลักทรัพย์ โดยสะท้อนถึงความเสี่ยงของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหลักทรัพย์ตามปัจจัยต่าง ๆ เช่น การเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย การกำหนดวงเงินลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ การกำหนดเพดานสำหรับธุรกรรมเพื่อค้า

(2) ระบบการกำหนดเพดานความเสี่ยงเพื่อป้องกันการขาดทุน (เช่น stop loss limit) การติดตามและการทบทวนเพดานความเสี่ยง การตรวจสอบและรายงานผลการปฏิบัติที่แตกต่างจากวงเงินและเพดานที่กำหนดไว้ รวมถึงการอนุมัติให้เกินเพดานความเสี่ยงที่กำหนดไว้เป็นการชั่วคราว

(3) ระบบการติดตามการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดทุกสิ้นวันทำการ (mark to market) การบันทึกบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และการจัดทำรายการกำไรขาดทุนที่เกิดจากการทำธุรกรรมการค้าหลักทรัพย์

(4) ระบบการติดตามการปฏิบัติงานของ back office เช่น การรับคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ การยืนยันการทำรายการ การกระทบบยอดรายการ การชำระราคาซื้อขายหลักทรัพย์ การควบคุมการปฏิบัติงาน การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และการจัดการทางกฎหมาย

(5) ระบบงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการลูกค้า เช่น การรับลูกค้า การรับส่งข้อมูล เอกสารหลักฐาน หรือรายงานต่าง ๆ การรับเรื่องร้องเรียน การให้คำแนะนำ การเก็บรักษาข้อมูลของลูกค้า และการเปิดเผยและจัดการข้อมูล

(6) ระบบการจัดเก็บข้อมูลและการจัดทำรายงานการติดตาม วิเคราะห์ และประเมิน ผลการประกอบธุรกิจ เพื่อรายงานต่อผู้บริหารและธนาคารแห่งประเทศไทย

(7) ระบบงานอื่นใดตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ประกาศกำหนด เพื่อรองรับการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์อันเป็นตราสารแห่งหนี้และศุกก

2.2 ธนาคารพาณิชย์ที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์อันเป็นตราสารแห่งหนี้และศุกก ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ การกำกับดูแลดังต่อไปนี้

(1) การดำรงเงินกองทุน

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วย องค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ หรือสำหรับสาขาของ ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ แล้วแต่กรณี และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านเครดิต ด้านตลาด และด้านปฏิบัติการ

(2) การจัดประเภทเงินลงทุนในหลักทรัพย์อันเป็นตราสารแห่งหนี้และศุกก

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงาน ทางการเงิน รวมทั้งจัดชั้นและกันเงินสำรองตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

(3) การกำกับลูกหนี้รายใหญ่

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วย หลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit)

(4) การกำกับการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ การกำกับการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง (Related Lending)

(5) การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วย หลักเกณฑ์การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับสถานการณ์ด้านสภาพคล่องที่มีความรุนแรง (Liquidity Coverage Ratio: LCR)

(6) การกำกับดูแลการขายผลิตภัณฑ์ด้านหลักทรัพย์ผ่านธนาคารพาณิชย์

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market conduct)

การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์
ที่เป็นหน่วยลงทุนและใบทรัสต์

1. คำจำกัดความ

“การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์” หมายความว่า การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“การค้าหลักทรัพย์” หมายความว่า การค้าหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์” หมายความว่า การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“หน่วยลงทุน” หมายความว่า หน่วยลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“ใบทรัสต์” หมายความว่า ใบทรัสต์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“กองทรัสต์” หมายความว่า กองทรัสต์ตามกฎหมายว่าด้วยทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน

2. หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจ

2.1 ธนาคารพาณิชย์ต้องกำหนดนโยบายการประกอบธุรกิจโดยระบุรายละเอียดของระบบงานที่ใช้รองรับการประกอบธุรกิจให้ครอบคลุมระบบดังต่อไปนี้

(1) ระบบการวิเคราะห์และบริหารความเสี่ยงของหลักทรัพย์ โดยสะท้อนถึงความเสี่ยงของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหลักทรัพย์ตามปัจจัยต่าง ๆ เช่น การเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย การกำหนดวงเงินลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ การกำหนดเพดานสำหรับธุรกรรมเพื่อค้า

(2) ระบบการกำหนดเพดานความเสี่ยงเพื่อป้องกันการขาดทุน (เช่น stop loss limit) การติดตามและการทบทวนเพดานความเสี่ยง การตรวจสอบและรายงานผลการปฏิบัติที่แตกต่างจากวงเงินและเพดานที่กำหนดไว้ รวมถึงการอนุมัติให้เกินเพดานความเสี่ยงที่กำหนดไว้เป็นการชั่วคราว

(3) ระบบการติดตามการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด ทุกสิ้นวันทำการ (mark to market) การบันทึกบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และการจัดทำรายงานกำไรขาดทุนที่เกิดจากการทำธุรกรรมการค้าหลักทรัพย์

(4) ระบบการติดตามการปฏิบัติงานของ back office เช่น การรับคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ การยืนยันการทำรายการ การกระทบบยอดรายการ การชำระราคาซื้อขายหลักทรัพย์ การควบคุมการปฏิบัติงาน การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และการจัดการทางกฎหมาย

(5) ระบบงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการลูกค้า เช่น การรับลูกค้า การรับส่งข้อมูล เอกสารหลักฐาน หรือรายงานต่าง ๆ การรับเรื่องร้องเรียน การให้คำแนะนำ การเก็บรักษาข้อมูลของลูกค้า และการเปิดเผยและจัดการข้อมูล

(6) ระบบการจัดเก็บข้อมูลและการจัดทำรายงานการติดตาม วิเคราะห์ และประเมิน ผลการประกอบธุรกิจ เพื่อรายงานต่อผู้บริหารและธนาคารแห่งประเทศไทย

(7) ระบบงานอื่นใดตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ประกาศกำหนด เพื่อรองรับการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุนและใบทรัสต์

2.2 ธนาคารพาณิชย์ที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุนและใบทรัสต์ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลดังต่อไปนี้

(1) การดำรงเงินกองทุน

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วย องค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ หรือสำหรับสาขาของ ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ แล้วแต่กรณี และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านเครดิต ด้านตลาด และด้านปฏิบัติการ

(2) การจัดประเภทเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุนและใบทรัสต์

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงาน **ทางการเงิน** รวมทั้งจัดชั้นและกันเงินสำรองตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

(3) การกำกับลูกหนี้รายใหญ่

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วย หลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit)

(4) การกำกับการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ การกำกับการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง (Related Lending)

(5) การถือหรือมีหน่วยลงทุนและใบทรัสต์

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการลงทุนของสถาบันการเงิน

(6) การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับสถานการณ์ด้านสภาพคล่องที่มีความรุนแรง (Liquidity Coverage Ratio: LCR)

(7) การกำกับดูแลการขายผลิตภัณฑ์ด้านหลักทรัพย์ผ่านธนาคารพาณิชย์

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market conduct)

การจัดการกองทุนรวม

1. คำจำกัดความ

“การจัดการกองทุนรวม” หมายความว่า การจัดการกองทุนรวมตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“กองทุนรวม” หมายความว่า กองทุนรวมตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

2. หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจ

2.1 ธนาคารพาณิชย์ต้องจัดให้มีมาตรการในการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (conflict of interest) ระหว่างธนาคารพาณิชย์และกองทุนรวม โดยการทำธุรกรรมระหว่างธนาคารพาณิชย์และกองทุนรวมต้องมีเงื่อนไขหรือข้อกำหนดที่เป็นปกติเหมือนกับการทำธุรกรรมกับบุคคลทั่วไปที่มีความเสี่ยงในระดับเดียวกัน

2.2 ธนาคารพาณิชย์ที่ลงทุนในกองทุนรวมที่ตนเองบริหารจัดการ หรือให้กู้ยืมหรือเข้าทำธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชนกับกองทุนรวมที่ตนเองบริหารจัดการ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลดังต่อไปนี้

(1) การดำรงเงินกองทุน

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ หรือสำหรับสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ แล้วแต่กรณี และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านเครดิต ด้านตลาด และด้านปฏิบัติการ

(2) การจัดประเภทเงินลงทุนในกองทุนรวม

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน รวมทั้งจัดชั้นและกันเงินสำรองตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

(3) การกำกับลูกหนี้รายใหญ่

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit)

(4) การถือหรือมีหน่วยลงทุนในกองทุนรวม

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการลงทุนของสถาบันการเงิน

การจัดการเงินร่วมลงทุน

1. คำจำกัดความ

“การจัดการเงินร่วมลงทุน” หมายความว่า การประกอบกิจการประเภทการจัดการเงินร่วมลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“นิติบุคคลร่วมลงทุน” หมายความว่า นิติบุคคลร่วมลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

2. หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจ

ธนาคารพาณิชย์ที่ลงทุนในนิติบุคคลร่วมลงทุน หรือให้กู้ยืม หรือทำธุรกรรมกับนิติบุคคลร่วมลงทุนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคลร่วมลงทุน ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทยดังต่อไปนี้

(1) การดำรงเงินกองทุน

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ หรือสำหรับสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ แล้วแต่กรณี และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านเครดิต ด้านตลาด และด้านปฏิบัติการ

(2) การจัดการประเภทเงินลงทุนในนิติบุคคลร่วมลงทุน

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน รวมทั้งจัดชั้นและกันเงินสำรองตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

(3) การกำกับลูกหนี้รายใหญ่

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit)

(4) การกำกับการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง (Related Lending)

(5) การถือหรือมีหุ้นในนิติบุคคลร่วมลงทุน

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์
และวิธีการลงทุนของสถาบันการเงิน และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับ
ดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

การประกอบกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ และการขายชอร์ต

1. ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้ธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์เป็นธุรกรรมที่มีลักษณะคล้าย การให้สินเชื่อในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551

2. คำจำกัดความ

“การประกอบกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ (securities borrowing and lending)” หมายความว่า การประกอบกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์

“การขายชอร์ต” หมายความว่า การขายชอร์ตตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์

“สัญญายืมและให้ยืมหลักทรัพย์” หมายความว่า สัญญายืมและให้ยืมหลักทรัพย์ของ การประกอบกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“หลักทรัพย์ที่ยืมหรือให้ยืม” หมายความว่า ตราสารแห่งหนี้และศุกุ ตราสารทุน และ หน่วยลงทุนและใบทรัสต์ที่เป็นหลักทรัพย์ที่อยู่ในระบบรับฝากหลักทรัพย์ของศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือหลักทรัพย์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยทำหน้าที่ เป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์

“ศุกุ” หมายความว่า ศุกุตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“ใบทรัสต์” หมายความว่า ใบทรัสต์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“ผู้ลงทุนสถาบัน” หมายความว่า ลูกค้ายุทธศาสตร์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์

3. ขอบเขตการประกอบธุรกิจ

ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภท การประกอบกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์และการขายชอร์ตดังต่อไปนี้

3.1 ประเภทธุรกิจ

- (1) ธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ในฐานะเป็น ตัวแทนหรือนายหน้า
- (2) ธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ในฐานะเป็น คู่สัญญากับผู้ยืมหรือผู้ให้ยืม

(3) การยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ในฐานะเป็นคู่สัญญากับผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ หรือสำนักหักบัญชี

(4) การขายชอร์ต

3.2 คู่สัญญาในการประกอบธุรกิจ

(1) กรณีเป็นตัวแทนหรือนายหน้าในการยืมหลักทรัพย์ ให้ธนาคารพาณิชย์สามารถทำธุรกรรมได้กับบุคคลธรรมดา นิติบุคคล ตลอดจนผู้ลงทุนสถาบัน

(2) กรณีเป็นตัวแทนหรือนายหน้าในการให้ยืมหลักทรัพย์ ให้ธนาคารพาณิชย์สามารถทำธุรกรรมได้กับบุคคลธรรมดา นิติบุคคล ตลอดจนผู้ลงทุนสถาบัน ยกเว้นการทำธุรกรรมกับบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ (non-resident) และการทำธุรกรรมกับบุคคลใด ๆ ซึ่งมีผลให้เกิดการปล่อยสภาพคล่องที่เป็นเงินบาทให้แก่บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ (non-resident)

(3) กรณีการยืมหลักทรัพย์จากคู่สัญญา ให้ธนาคารพาณิชย์สามารถทำธุรกรรมดังกล่าวได้กับผู้ลงทุนสถาบันเท่านั้น

(4) กรณีการให้ยืมหลักทรัพย์แก่คู่สัญญา ให้ธนาคารพาณิชย์สามารถทำธุรกรรมดังกล่าวได้กับผู้ลงทุนสถาบันเท่านั้น ยกเว้นการทำธุรกรรมกับบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ (non-resident) และการทำธุรกรรมกับบุคคลใด ๆ ซึ่งมีผลให้เกิดการปล่อยสภาพคล่องที่เป็นเงินบาทให้แก่บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ (non-resident)

สำหรับการยืมและให้ยืมตราสารในสกุลเงินต่างประเทศหรือทำธุรกรรมยืมหรือให้ยืมหลักทรัพย์กับคู่สัญญาที่เป็นบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ (non-resident) ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการลงทุนในตราสารในต่างประเทศและอนุพันธ์

4. หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจ

4.1 ธนาคารพาณิชย์ต้องจัดให้มีการพิจารณาเรียกหลักประกันตามความเหมาะสม เนื่องจากการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการประกอบกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ และการขายชอร์ต มีความเสี่ยงเกี่ยวข้องทั้งความเสี่ยงด้านเครดิตกับคู่ค้า ความเสี่ยงด้านตลาดจากการมีฐานะถือครองในหลักทรัพย์ และความเสี่ยงด้านปฏิบัติการจากการดำเนินธุรกรรม การเรียกหลักประกัน การคืนหลักประกัน และการยึดหลักประกันเมื่อคู่ค้าไม่ปฏิบัติตามสัญญา

4.2 ธนาคารพาณิชย์ต้องจัดให้มีการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของคู่สัญญาทุกครั้ง ก่อนการยืมหรือให้ยืมหลักทรัพย์โดยหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิเคราะห์สินเชื่อ รวมถึงการกำหนดวงเงินของคู่สัญญาแต่ละรายซึ่งต้องมีการอนุมัติโดยผู้บริหารที่มีหน้าที่รับผิดชอบ

4.3 ธนาคารพาณิชย์ต้องจัดให้มีนโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติในการเรียกหลักประกันเริ่มแรก การเรียกหลักประกันเพิ่ม และการบังคับหลักประกัน เช่น การกำหนดระดับ initial margin ระดับ call margin

4.4 ธนาคารพาณิชย์ต้องกำหนดนโยบายการประกอบธุรกิจโดยระบุรายละเอียดของระบบงานที่รองรับการประกอบธุรกิจให้ครอบคลุมระบบดังต่อไปนี้

(1) ระบบการวิเคราะห์และบริหารความเสี่ยงของหลักทรัพย์และหลักประกัน โดยสะท้อนถึงความเสี่ยงของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหลักทรัพย์และหลักประกันตามปัจจัยต่าง ๆ เช่น การเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย การกำหนดวงเงินลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ และการกำหนดเพดานสำหรับธุรกรรมเพื่อค้า

(2) ระบบการกำหนดเพดานความเสี่ยงเพื่อป้องกันการขาดทุน (เช่น stop loss limit) การติดตามและการทบทวนเพดานความเสี่ยง การตรวจสอบและรายงานผลการปฏิบัติที่แตกต่างจากวงเงินและเพดานที่กำหนดไว้ รวมถึงการอนุมัติให้เกินเพดานความเสี่ยงที่กำหนดไว้เป็นการชั่วคราว

(3) ระบบการติดตามการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าหลักทรัพย์และหลักประกันตามราคาตลาดทุกสิ้นวันทำการ (mark to market) การบันทึกบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีและ**มาตรฐานการรายงานทางการเงิน** และการจัดทำรายงานกำไรขาดทุนที่เกิดจากการทำธุรกรรม

(4) ระบบการติดตามการปฏิบัติงานของ back office เช่น การรับคำสั่งยืม ให้ยืม หรือขายชอร์ตหลักทรัพย์ การยืนยันการทำรายการ การระงับยอดรายการ การชำระราคาค่ายืม ให้ยืม หรือขายชอร์ตหลักทรัพย์ การควบคุมการปฏิบัติงาน การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และการจัดการทางกฎหมาย

(5) ระบบการจัดเก็บข้อมูลและการจัดทำรายงานการติดตาม วิเคราะห์ และประเมินผลการประกอบธุรกิจ เพื่อรายงานต่อผู้บริหารและธนาคารแห่งประเทศไทย

(6) ระบบงานอื่นใดตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ประกาศกำหนด เพื่อรองรับการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการยืมและให้ยืม หลักทรัพย์ และการขายชอร์ต

4.5 ธนาคารพาณิชย์ที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการประกอบกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ และการขายชอร์ต ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลดังต่อไปนี้

(1) การดำรงเงินกองทุน

ให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ หรือสำหรับสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ แล้วแต่กรณี และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านเครดิต ด้านตลาด และด้านปฏิบัติการ

(2) การจัดประเภทเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ยืมหรือให้ยืมและหลักประกัน

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและ**มาตรฐานการรายงานทางการเงิน** รวมทั้งจัดชั้นและกันเงินสำรองตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

(3) การนับลูกหนี้รายใหญ่(3.1) กรณีธนาคารพาณิชย์เป็นผู้ยืม**หลักทรัพย์**

(3.1.1) ให้ถือว่าธนาคารพาณิชย์ผู้ยืม**หลักทรัพย์**ยังคงเป็นเจ้าของหลักทรัพย์ที่นำไปวางเป็นหลักประกันอยู่ เนื่องจากในที่สุดแล้วก็จะได้รับหลักทรัพย์ที่วางเป็นหลักประกันดังกล่าวคืน โดยให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit)

(3.1.2) การคำนวณมูลค่าสูงสุดของ**หลักทรัพย์**ที่ธนาคารพาณิชย์สามารถวางเป็นหลักประกันกับบุคคลหนึ่งบุคคลใด ให้ธนาคารพาณิชย์นับรวมกับธุรกรรมการให้สินเชื่อลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือการทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือแก่บุคคลหลายคนรวมกันในโครงการหนึ่งโครงการใด หรือเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ ต้องไม่เกินกว่าที่ธนาคารพาณิชย์สามารถทำได้ตามที่กำหนดไว้ในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit)

ในกรณีธนาคารพาณิชย์ยืม**หลักทรัพย์**ที่ได้รับยกเว้นไม่อยู่ในบังคับตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 โดยมีการนำเงินสดหรือ**หลักทรัพย์**ไปวางเป็นหลักประกัน ให้ธนาคารพาณิชย์ได้รับยกเว้นไม่ต้องนับรวมมูลค่าเงินสดหรือ**หลักทรัพย์**ที่นำไปวางเป็นหลักประกันในการคำนวณอัตราส่วนข้างต้น สำหรับส่วนที่ไม่เกินมูลค่า**หลักทรัพย์**ดังกล่าวที่ยืมมา ทั้งนี้ มูลค่าของ**หลักทรัพย์**ดังกล่าวที่ยืมมาให้ใช้ราคาตลาดหรือราคาที่เราได้แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

(3.2) กรณีธนาคารพาณิชย์เป็นผู้**ให้ยืมหลักทรัพย์**

(3.2.1) ให้ถือว่าธนาคารพาณิชย์ผู้**ให้ยืมหลักทรัพย์**ยังคงเป็นเจ้าของ**หลักทรัพย์**ที่ให้ยืมอยู่ เนื่องจากในที่สุดแล้วก็จะได้รับ**หลักทรัพย์**ดังกล่าวคืน โดยให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit)

(3.2.2) การคำนวณมูลค่าสูงสุดของ**หลักทรัพย์**ที่ธนาคารพาณิชย์สามารถ**ให้ยืม**กับบุคคลหนึ่งบุคคลใด ให้ธนาคารพาณิชย์นับรวมกับธุรกรรมการให้สินเชื่อลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือการทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือแก่บุคคลหลายคนรวมกันในโครงการหนึ่งโครงการใด หรือเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ ต้องไม่เกินกว่าที่ธนาคารพาณิชย์สามารถทำได้ตามที่กำหนดไว้ในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit)

ในกรณีธนาคารพาณิชย์**ให้ยืมหลักทรัพย์**โดยได้รับ**หลักประกัน**เป็นเงินสด เงินฝากในธนาคารพาณิชย์ หรือ**หลักทรัพย์**ที่ได้รับยกเว้นไม่อยู่ในบังคับตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ให้ธนาคารพาณิชย์ได้รับยกเว้นไม่ต้องนับรวมมูลค่า**หลักทรัพย์**ที่**ให้ยืม**ในการคำนวณอัตราส่วนข้างต้น สำหรับส่วนที่มีการวางเงินสด เงินฝากในธนาคารพาณิชย์ หรือ**หลักทรัพย์**ดังกล่าวเป็น**หลักประกัน** ทั้งนี้ มูลค่าของ**หลักทรัพย์**ดังกล่าวที่ได้รับเป็น**หลักประกัน**ให้ใช้ราคาตลาดหรือราคาที่เราได้แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

(3.3) ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ผู้ยืมและผู้ให้ยืมได้ปฏิบัติตามข้อ (3.1) และข้อ (3.2) แล้ว ต่อมาถ้ามูลค่าเงินสดหรือหลักทรัพย์ที่นำไปวางเป็นหลักประกันในส่วนที่เกินกว่ามูลค่าหลักทรัพย์ที่ได้ยืมมา (กรณีเป็นผู้ยืม) หรือมูลค่าหลักทรัพย์ที่ผู้ยืมในส่วนที่เกินกว่ามูลค่าหลักประกันที่ได้รับมา (กรณีเป็นผู้ให้ยืม) เปลี่ยนแปลงจนมีผลทำให้อัตราส่วนดังกล่าวตามข้อ (3.1) หรือข้อ (3.2) เกินกว่าที่กำหนด ธนาคารพาณิชย์จะประกอบธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์กับคู่สัญญาดังกล่าวเพิ่มอีกไม่ได้ ส่วนการประกอบธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ที่เกิดขึ้นก่อนแล้ว มีผลผูกพันต่อไปตามสัญญาที่ทำไว้

(3.4) ในการคำนวณอัตราส่วนตามข้อ (3.1) และข้อ (3.2) สำหรับช่วงเวลาประกอบธุรกรรมอยู่นั้น จะต้องมีการวัดมูลค่าของหลักทรัพย์ที่ผู้ยืมและหลักทรัพย์ที่ได้นำมาวางเป็นหลักประกันให้มีมูลค่าตามราคาตลาด (mark to market) ดังนั้น ธนาคารพาณิชย์จึงต้องถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

(3.4.1) ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของหลักทรัพย์ที่ผู้ยืมหรือหลักประกันที่นำไปวางเป็นหลักประกัน และธนาคารพาณิชย์ผู้ยืมหลักทรัพย์ต้องส่งมาร์จิ้นเพิ่มหรือได้รับหลักประกันคืน ให้ธนาคารพาณิชย์คำนวณอัตราส่วนดังกล่าวโดยนำมาร์จิ้นที่ต้องส่งเพิ่มหรือหลักประกันที่ได้รับคืน มาบวกหรือหักออกจากหลักประกันที่มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าแล้วแต่กรณี

(3.4.2) ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของหลักทรัพย์ที่ผู้ยืมหรือหลักทรัพย์ที่ได้รับเป็นหลักประกัน และธนาคารพาณิชย์ผู้ให้ยืมหลักทรัพย์มีการเรียกมาร์จิ้นเพิ่มหรือส่งคืนหลักประกัน ให้ธนาคารพาณิชย์คำนวณอัตราส่วนดังกล่าวนำมาร์จิ้นที่เรียกเพิ่มหรือหลักประกันที่ส่งคืนมาบวกหรือหักออกจากหลักประกันที่มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าแล้วแต่กรณี

(4) การกำกับการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง (Related Lending)

(5) การถือหรือมีหุ้น หน่วยลงทุน และใบทรัสต์

ให้ถือว่าธนาคารพาณิชย์ผู้ยืมหลักทรัพย์โดยนำหลักทรัพย์ประเภทหุ้น หน่วยลงทุน และใบทรัสต์ ไปวางเป็นหลักประกัน หรือธนาคารพาณิชย์ผู้ให้ยืมหลักทรัพย์ประเภทหุ้น หน่วยลงทุน และใบทรัสต์ ยังคงเป็นเจ้าของหุ้น หน่วยลงทุน และใบทรัสต์นั้นอยู่ เนื่องจากในที่สุดแล้ว ก็จะได้รับหุ้น หน่วยลงทุน และใบทรัสต์ ดังกล่าวคืน โดยระหว่างการยืมหลักทรัพย์โดยนำหุ้น หน่วยลงทุน และใบทรัสต์ ไปวางเป็นหลักประกัน หรือการให้ยืมหลักทรัพย์ประเภทหุ้น หน่วยลงทุน และใบทรัสต์นั้น มิได้ทำให้หุ้น หน่วยลงทุน และใบทรัสต์ ในบัญชีของธนาคารพาณิชย์ลดลงแต่อย่างใด ดังนั้น ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการลงทุนของสถาบันการเงิน

(6) การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับสถานการณ์ด้านสภาพคล่องที่มีความรุนแรง (Liquidity Coverage Ratio: LCR)